

VI. Współdziałanie z partnerami społecznymi oraz promocja ochrony pracy

Działalność Państwowej Inspekcji Pracy nie ogranicza się wyłącznie do reagowania na występujące nieprawidłowości. Zgodnie ze standardami obowiązującymi inspekcje innych krajów członkowskich Unii Europejskiej na coraz szerszą skalę wprowadzane są do działalności urzędu pozakontrolne formy aktywności, w tym szeroko rozumiana promocja ochrony pracy. Jest ona realizowana poprzez:

- organizację przedsięwzięć popularyzujących ochronę pracy,
- współdziałanie z partnerami społecznymi,
- upowszechnianie wiedzy dotyczącej ochrony pracy, które odbywa się w trakcie spotkań, narad i szkoleń,
- współpracę z mediami.

1. Przedsięwzięcia popularyzujące ochronę pracy

W roku 2006 Państwowa Inspekcja Pracy zorganizowała, wraz z partnerami społecznymi, kampanię informacyjną skierowaną do uczniów, którzy w najbliższym czasie podejmą pierwszą pracę.

KAMPANIA „MŁODZI PRACOWNICY – BEZPIECZNY START”

Kampanię „Młodzi pracownicy – bezpieczny start” realizowano wspólnie z Podlaską Wojewódzką Komendą Ochotniczych Hufców Pracy w Białymstoku oraz Izłą Rzemieśniczą i Przedsiębiorczości. Kampania miała na celu przygotowanie uczniów do rozpoczęcia pierwszej pracy oraz przekazanie wiadomości o bezpieczeństwie pracy i przysługujących im prawach pracowniczych. W celu profesjonalnej realizacji kampanii z uczniami spotykali się specjaliści z PIP, a nauczyciele realizujący w szkołach założenia kampanii zostali wsparci materiałami edukacyjnymi – wydawnictwami PIP.

W ramach kampanii zorganizowano, w dniach 1 - 2 czerwca, Dni otwarte, w czasie których pracownicy OIP udzielali w siedzibie inspektoratu w Białymstoku oraz w siedzibach oddziałów w Łomży i w Suwałkach, w siedzibie Podlaskiej Wojewódzkiej Komendy Ochotniczych Hufców Pracy i w siedzibie Izby Rzemieśniczej i Przedsiębiorczości porad z zakresu prawa pracy, bezpieczeństwa i higieny pracy. Odbyła się również konferencja prasowa, podczas której Zastępca Okręgowego Inspektora Pracy ds. Prawno -

Organizacyjnych odpowiadał na pytania przedstawicieli mediów, dotyczące założeń i celów kampanii, sytuacji młodych pracowników.

Wykorzystując wydawnictwa przygotowane przez Państwową Inspekcję Pracy przedstawiciel Okręgowego Inspektoratu Pracy uczestniczył w zorganizowanych pod hasłem „Młodzież – Praca – Perspektywy” targach edukacji i pracy. Targi zorganizowało Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży Podlaskiej Wojewódzkiej Komendy Ochotniczych Hufców Pracy w Białymstoku przy współpracy z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Białymstoku oraz Zespołem Szkół Handlowo – Ekonomicznych. Młodzież oraz zainteresowani pracodawcy uzyskali wyczerpujące porady prawne z zakresu nawiązywania stosunku pracy, uprawnień pracowniczych i sposobu ich egzekwowania.

Okręgowy Inspektorat Pracy w Białymstoku przeprowadził również szkolenia dla 80 nauczycieli i dyrektorów szkół ponadgimnazjalnych, w których występują klasy zawodowe (zasadnicze szkoły zawodowe, technika, licea profilowane, szkoły policealne). Uczestnikom, oprócz informacji uzasadniających prowadzenie kampanii skierowanej do młodych pracowników oraz sposobu jej realizacji, zaprezentowano pakiet edukacyjny „Kultura bezpieczeństwa”. Pracownicy Okręgowego Inspektoratu Pracy przeprowadzili również lekcje otwarte realizujące tematykę kampanii „Młodzi pracownicy – bezpieczny start”. Lekcje takie będą organizowane sukcesywnie, według zapotrzebowań zgłaszanych przez szkoły uczestniczące w programie.

PRZESTRZEGANIE PRAWA PRACY W MAŁYCH ZAKŁADACH

W roku sprawozdawczym realizowano, podobnie jak w latach ubiegłych, program prewencyjny „Przestrzeganie prawa pracy w małych zakładach”. Spośród 36 pracodawców, którzy zgłosili się do udziału w programie (czyli uczestniczyli w szkoleniu przeprowadzonym w siedzibie OIP, otrzymali materiały, na podstawie których przeprowadzili w swoich zakładach samokontrolę, w celu zlokalizowania i wyeliminowania zagrożeń występujących na stanowiskach pracy oraz poddali się kontroli inspektora pracy), Okręgowy Inspektor Pracy wytypował 20, spełniających kryteria do przyznania Dyplomów Państwowej Inspekcji Pracy. Wręczenie Dyplomów PIP odbyło się 19 lutego 2007 w siedzibie białostockiego Ratusza.

FORUM BEZPIECZEŃSTWA W BUDOWNICTWIE

W maju, wspólnie z Politechniką Białostocką po raz szósty zorganizowano Forum Bezpieczeństwa w Budownictwie. W roku 2006 tematem przewodnim były wymagania w zakresie kwalifikacji osób wykonujących i nadzorujących prace budowlane. Zwrócono uwagę na zagadnienia bezpieczeństwa pracy na placach budów, ze szczególnym uwzględnieniem wykonywania prac na wysokości i w wykopach, uwypuklając szczególne

warunki wykonywania tych prac. W czasie Forum pokazano, przygotowany przez Główny Inspektorat Pracy film na temat bezpiecznego budownictwa z przykładami nieprawidłowości i dobrych praktyk na placach budów. W filmie zwrócono uwagę na najczęściej występujące na placach budów nieprawidłowości i wskazano sposoby ich eliminowania. Pokazano również prawidłowo zorganizowane stanowiska pracy i place budów. Medyczne aspekty kwalifikowania pracowników do wykonywania prac na wysokości przedstawił przedstawiciel Podlaskiego Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy.

Podsumowaniem seminarium była prezentacja prawidłowego montażu i demontażu rusztowań. Pokaz został przygotowany profesjonalnie, a każdy element montażu fachowo skomentowany przez osobę nadzorującą pokaz.

SEMINARIUM „PROBLEMATYKA PRACY Z AZBESTEM”

W seminarium, w którym uczestniczyli pracodawcy zainteresowani problematyką usuwania wyrobów zawierających azbest, przedstawiciele władz samorządowych powiatów i gmin, instytucji kontroli i nadzoru, organizacji związkowych, stowarzyszeń pracodawców i stowarzyszeń naukowo-technicznych, przedstawiono następujące referaty:

- „Bezpieczne usuwanie wyrobów zawierających azbest”
- Plan ochrony przed szkodliwością azbestu i program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Białegostoku na lata 2006 -2032.
- Wywiązywanie się z obowiązków w zakresie gospodarowania odpadami zawierającymi azbest na obszarze województwa podlaskiego, w świetle kontroli WIOŚ w Białymstoku.
- Aspekty zdrowotne związane z obecnością azbestu w środowisku człowieka.
- Nowoczesne technologie stosowane podczas wykonywania prac związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest. Oznaczenia stężeń włókien azbestu w środowisku pracy.

BEZPIECZNE BUDOWY OBIEKTÓW SAKRALNYCH

Okręgowy Inspektorat Pracy w Białymstoku zainicjował współpracę z Kurią Biskupią w Łomży w zakresie zapewnienia bezpiecznych warunków pracy podczas wykonywania prac budowlano – remontowych obiektów sakralnych. Podczas pierwszego spotkania, 10 października 2006r. ustalono, iż roboty budowlane prowadzone w obiektach sakralnych będą wizytowane przez inspektorów pracy.

W roku 2007 planowane jest nawiązanie współpracy w tym zakresie z pozostałymi Kuriami z województwa podlaskiego.

Konkursy:

„PRACODAWCA – ORGANIZATOR PRACY BEZPIECZNEJ”

Do XIII edycji konkursu „Pracodawca – organizator pracy bezpiecznej” zgłoszono 15 pracodawców w trzech kategoriach. W wyniku wizytacji i dokonanej oceny, nominowano po jednym zakładzie z każdej kategorii do szczebla centralnego konkursu. Były to:

- w I kategorii (do 50 zatrudnionych):

- Wojciech Jankowski
Zakład Wielobranżowy „POLONEZ” Wojciech Jankowski, Łomża

- w II kategorii (od 51 do 250 zatrudnionych):

- Alfred Olszewski
„KAJA” Alfred Olszewski, Łyski

- w III kategorii (powyżej 250 zatrudnionych):

- Zbigniew Kalinowski
Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska, **Piątnica**

Podsumowanie konkursu oraz wręczenie dyplomów (gawertonów) pracodawcom z województwa podlaskiego odbyło się 30 października 2006 r. w siedzibie Muzeum Podlaskiego. W uroczystości uczestniczył Wiceprezydent Białegostoku, Dyrektor Generalny Urzędu Marszałkowskiego, szefowie organizacji pracodawców oraz pracodawcy. Dyplomy wręczył Okręgowy Inspektor Pracy w Białymstoku. Wydarzenie to relacjonowały lokalne media.

„BEZPIECZNA BUDOWA”

Po raz V Okręgowy Inspektorat Pracy w Białymstoku zorganizował konkurs dla pracodawców z branży budowlanej. Do udziału w nim zachęcały organizacje pracodawców oraz branżowe organizacje związkowe. Do konkursu zgłoszono dziesięciu generalnych wykonawców. Komisja konkursowa oceniła dziewięciu z nich.

Komisja konkursowa biorąc pod uwagę: sposób opracowania i realizacji planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, sposób zagospodarowania placu budowy, ocenę ryzyka zawodowego i informowanie o nim pracowników, a także podejmowanie działań mających na celu zapobieganie zagrożeniom wypadkowym na zgłoszonej budowie, koordynację i skuteczność nadzoru nad przestrzeganiem zasad i przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy przez wszystkie podmioty działające na budowie oraz ocenę stanu wypadkowości na budowie postanowiła:

- nie przyznać I miejsca żadnej ze zgłoszonych budów,

- przyznać dwa II miejsca:
 1. budowie budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Trawiastej w Białymstoku, Generalny wykonawca: Przedsiębiorstwo Budowlane „BUDPOL” Sp. zo.o., z Białegostoku (obiekt realizowany bez podwykonawców),
oraz
 2. rozbudowie biurowca SM „Mlekovita” przy ul. Ludowej w Wysokiem Mazowieckiem, Generalny wykonawca: „MASTER” Emil Borys S.J, z Wysokiego Mazowieckiego, Podwykonawcy: Zakład Usług Wodno – Kanalizacyjnych Kazimierz Czajkowski z Wysokiego Mazowieckiego
- przyznać III miejsce budowie budynku usługowo - mieszkalnego przy ul. Ogrodowej w Białymstoku
Generalny wykonawca: Wielobranżowe Przedsiębiorstwo Remontowo-Budowlane "ANATEX" Anatol Chomczyk, z Białegostoku
Podwykonawcy:
 1. Przedsiębiorstwo Instalacyjne "NIKOT" Nikolajuk, A. Otapowicz S.J.
 2. ELECTROMAX Instalacje Elektryczne Wojciech Zadykowicz
 3. Usługi Budowlane Andrzej Nienałowski z Kleosina

Podsumowanie konkursu i wręczenie nagród odbyło się 4 grudnia w Białostockim Ratuszu. Dyplomy generalnym wykonawcom oraz podwykonawcom najlepszych realizacji uczestniczących w konkursie wręczył poseł Józef Klim wraz z okręgowym inspektorem pracy.

„NA NAJAKTYWNIJSZEGO ZAKŁADOWEGO SPOŁECZNEGO INSPEKTORA PRACY”

W 2006 r. po raz kolejny wybrano najaktywniejszych zakładowych społecznych inspektorów pracy. Podsumowanie konkursu oraz wręczenie nagród odbyło się 13 grudnia w siedzibie Okręgowego Inspektoratu Pracy w Białymstoku.

Spośród osób zgłoszonych do konkursu w roku 2006 r. zakwalifikowano 3 osoby pełniące w swoich zakładach funkcję zsiip.

Komisja konkursowa postanowiła:

- nie przyznawać I miejsca żadnemu z kandydatów zgłoszonych do konkursu o tytuł "Najaktywniejszego Zakładowego Społecznego Inspektora Pracy"
- II miejsce przyznać Panu Krzysztofowi Salamońskiemu – zakładowemu społecznemu inspektorowi pracy w Przedsiębiorstwie Przemysłu Spożywczego PEPEES S.A w Łomży,

Laureat otrzymał, z rąk Okręgowego Inspektora Pracy w Białymstoku nagrodę rzeczową oraz grawerton ufundowane przez PIP.

„KONKURS MŁODOCIANYCH ZATRUDNIONYCH W RZEMIOŚLE”

Okręgowy Inspektorat Pracy w Białymstoku i Izba Rzemieśnicza i Przedsiębiorczości w Białymstoku, przy udziale Kuratorium Oświaty zorganizował, 30 marca 2006 r. regionalny etap VI Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy o zasadach bezpieczeństwa i higieny pracy dla uczniów z zakładów rzemieślniczych.

Do konkursu przystąpiło 10 uczniów. Po części pisemnej konkursu komisja wyłoniła 6 osób, które uzyskały największą ilość punktów. Osoby te odpowiadały na wylosowane pytania z zakresu prawa pracy, technicznego bezpieczeństwa pracy, zasad udzielania pierwszej pomocy oraz pytania szczegółowe dotyczące kierunku, w jakim się kształcą.

Biorąc pod uwagę etap pisemny i ustny, komisja konkursowa wyłoniła zwycięzców, którzy reprezentowali białostocką Izbę Rzemieśniczą i Przedsiębiorczości na szczeblu centralnym.

Pierwsze miejsce zajął Daniel Czerwiński reprezentujący Cech w Augustowie, uczeń Zakładu Stolarskiego w Sztabinie. Drugie miejsce przypadło Piotrowi Podbielskiemu z Cechu w Łomży, uczniowi zakładu masarniczego w Podgórzu i ZDZ w Łomży.

Wszyscy uczestnicy konkursu otrzymali dyplomy, a finałowa szóstka także nagrody, które wręczył Okręgowy Inspektor Pracy oraz Prezes Izby Rzemieśniczej i Przedsiębiorczości.

KONKURS DLA DZIENNIKARZY

Dziennikarka Radia Białystok Dorota Niebrzydowska, która od ośmiu lat prowadzi audycję edukacyjną „Masz prawo”, została w roku 2006 laureatką nagrody Głównego Inspektora Pracy za upowszechnianie problematyki ochrony pracy. Audycja nadawana raz w tygodniu z telefonicznym udziałem słuchaczy, cieszy się dużym zainteresowaniem. Założeniem audycji jest przybliżanie słuchaczom zagadnień prawnych, także z obszaru prawa pracy.

2. Współpraca z partnerami społecznymi

Współpraca prowadzona z partnerami społecznymi opiera się przede wszystkim na udzielaniu pomocy merytorycznej, tj. współpracy w zakresie szkoleń dla członków organizacji oraz udzielaniu porad z zakresu prawa pracy oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.

Szkolenia dla członków organizacji związkowych, organizacji pracodawców oraz instytucji są prowadzone od lat. W roku 2006 pracownicy Okręgowego Inspektoratu Pracy

w Białymstoku przeprowadzili 21 szkoleń dla członków organizacji związkowych, organizacji pracodawców oraz instytucji współpracujących z Okręgowym Inspektorem Pracy. Mniejsza ilość szkoleń w roku 2006 niż w roku poprzednim (39 szkoleń) wynikała m. in. z faktu braku poważnych nowelizacji Kodeksu pracy, które zwykle powodują zwiększone zainteresowanie szkoleniami.

Regularnie, podobnie jak w latach poprzednich odbywały się szkolenia dla społecznych inspektorów pracy zrzeszonych w Klubie Społecznego Inspektora Pracy przy Zarządzie Regionu NSZZ „Solidarność” w Białymstoku, w 5 szkoleniach uczestniczyło 129 społecznych inspektorów pracy. Mniej liczną grupę stanowiły szkolenia dla organizacji pracodawców. Pracownicy Okręgowego Inspektoratu Pracy przeprowadzili również cykl szkoleń dla pracowników Izby Celnej w Białymstoku.

W porównaniu z latami ubiegłymi znacznie spadła ilość porad udzielonych związkom zawodowym.

Najczęściej z problemami i pytaniami zwracały się branżowe związki zawodowe. Od lat nie zmieniło się w zasadzie spektrum tematyczne składanych zapytań.

Najwięcej niejasności pojawiało się przy stosowaniu przepisów dotyczących czasu pracy, wynagrodzenia za pracę, dodatków za pracę w godzinach nadliczbowych oraz innych świadczeń pieniężnych ze stosunku pracy. Przedstawiciele związków zawodowych pytali również o uprawnienia związków zawodowych. Zagadnień związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy dotyczyło 9 porad, w tym zasad przyznawania odzieży roboczej i ochronnej, ustalania ekwiwalentu za pranie odzieży i obowiązku zapewnienia okularów ochronnych podczas pracy przy monitorach ekranowych.

W roku 2006 podjęto szereg wspólnych inicjatyw z Zarządem Regionu Podlaskiego NSZZ „Solidarność”. Szkolenia dla społecznych inspektorów zrzeszonych w Klubie SIP przy Zarządzie Regionu NSZZ „Solidarność”, to tylko niewielka część współpracy Okręgu z tym związkiem. W kwietniu, z okazji obchodów Dnia Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Pracy oprócz seminarium dla działaczy związku, zorganizowano wspólną konferencję prasową, w czasie której Okręgowy Inspektor Pracy wraz z Przewodniczącym Zarządu Regionu Podlaskiego NSZZ „Solidarność” odpowiadali na pytania dziennikarzy dotyczące bezpieczeństwa pracy oraz stanu wypadkowości w województwie podlaskim. Również z podlaską Solidarnością zorganizowano społeczną debatę dotyczącą czasu pracy. Uczestniczyło w niej blisko 70 osób, w tym Marszałek Województwa Podlaskiego, Wojewoda Podlaski, posłowie z regionu oraz liczni pracodawcy.

3. Inne działania promocyjne (spotkania, narady, szkolenia)

Zagadnienia dotyczące ochrony pracy popularyzowane były również podczas spotkań Okręgowego Inspektora Pracy oraz jego zastępców z przedstawicielami organizacji związkowych oraz organizacji pracodawców, a także innych instytucji.

Polem wymiany doświadczeń w zakresie bezpieczeństwa pracy w branży budowlanej były posiedzenia Podlaskiej Rady ds. Bezpieczeństwa Pracy w Budownictwie przy Okręgowym Inspektorze Pracy w Białymstoku. Członkowie Rady – przedstawiciele organizacji i instytucji związanych z budownictwem spotykają się regularnie od 2003 roku, z tym, że w grudniu 2005 roku ukonstytuował się skład Rady II kadencji. Tematy poruszane w czasie spotkań w dużej mierze zależą od propozycji przedkładanych przez członków, zmieniają się również w zależności od sytuacji w budownictwie w danej chwili (pora roku, wypadkowość itd).

Natomiast kwestie związane z bezpieczeństwem w rolnictwie indywidualnym są poruszane podczas spotkań członków Komisji ds. BHP w Rolnictwie Indywidualnym. W roku 2006 Komisja obradowała trzykrotnie. Podczas spotkań przedstawiciele instytucji i organizacji – członków komisji, wymieniali poglądy i doświadczenia związane z promocją bezpiecznej pracy w rolnictwie indywidualnym, rozmawiano również o wspólnych inicjatywach zmierzających do poprawy warunków pracy w rolnictwie. W posiedzeniach Komisji uczestniczył Okręgowy Inspektor Pracy w Białymstoku.

W roku 2006, w ramach współpracy z Podlaskim Wojewódzkim Ośrodkiem Medycyny Pracy podjęto wspólne inicjatywy w zakresie profilaktyki ochrony pracy. Jeden z inspektorów pracy, w czasie wykładu dla lekarzy ze Stowarzyszenia Lekarzy Medycyny Pracy przedstawił zagadnienia związane z pracą na wysokości oraz najczęstsze przyczyny wypadków zaistniałych w czasie takiej pracy.

4. Współpraca z mediami

Okręgowy Inspektorat Pracy w Białymstoku współpracował, podobnie jak w latach ubiegłych z mediami. Telewizja, radio i prasa przekazywały odbiorcom aktualności związane z przepisami prawa pracy oraz bezpieczeństwa i higieny pracy. Podlaskie media propagowały również działania informacyjno – promocyjne realizowane przez OIP. Najwięcej informacji w tym zakresie przekazały Gazeta Współczesna oraz Oddział TVP w Białymstoku.

Pracownicy OIP nadal pełnili dyżury w redakcji wspomnianej Gazety Współczesnej, dyżury odbyły się także w redakcjach innych gazet lokalnych.

Łącznie w roku 2006 ukazały się 254 publikacje prasowe. Kierownictwo OIP udzieliło 36 wywiadów, których tematyka dotyczyła m. in. nieterminowej wypłaty wynagrodzeń, bezpieczeństwa pracy w budownictwie, zatrudniania kobiet w ciąży.